

# ભારતનો ભંડાર

અથવા

ગાંડીવ ગોળો



કીંમત ૧ આનો.

લેખક—

મેતીભાઈ બકેરભાઈ પટેલ.

સુ. કરમડી તા. કરજણ. વાયા મીયાબામ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય  
અમદાવાદ

આવૃત્તિ ૧ લીજનરક્તો કોપીયાઈ ૨૦૧૨૩ ૧૯૭૮

મુદ્રક— ઇશ્વરલાલ મુળચંદ વીમાવાળા  
ગાંડીવ મુદ્રણાલય કેળાપીઠ સુરત .

પ્રકાશક:— દેશાઈભાઈ શંકરભાઈ પટેલ મુાં કરમડી .  
તાં કરજણુ વાયા મીયાંગામ

# ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ ]

અનુક્રમાંક ૨૦૫૧૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ભા.૨૫૧૦ ભા.૨૫૧૨

વિષય ૬૦૪

## મોહનની મોરલી

- મોહન મોરલી વાગે ચેતનતા સર્વ સાને  
તીણા તીણા શૂર સંભળાયે મોહન મોરલી વાગે (૧)
- ભારતને ઉઘધારે ગુલામીમાંથી છોડે  
ઈર્ષા અલીમાન છોડાવે રે મોહન મોરલી વાગે (૨)
- ખહીસ્કાર વિદેશીનો કીધો ખાદીનાં વસ્ત્રો પેર્યા  
કોટી રૂપીઆ ખચાવે રે મોહન મોરલી વાગે (૩)
- રખડતી પ્રજા ને હતી ધધે વરગાડી દીધી  
ભાગ્ય એમનાં ખુલેરે મોહન મોરલી વાગે (૪)
- ઈશ્વર તું વહેલો થાને હિન્દની હાજ કાને  
પરતંત્રતા છોડાવજે મોહન મોરલી વાગે (૫)
- ટેક રાખ્યો ગાંધીજીનો સ્વરાજ્ય લેવા કાને  
લહીશું દેશને માટે મોહન મોરલી વાગે

# હિન્દ દેવીની સ્તુતિ

(હરી ગીત છંદ)

ઓ હિન્દ માતા ખજે લાગું છું આઘડી હું આ ઘડી  
દિન આથમી ઘોર અંધારી રાત્રી પડી છે આ ઘડી  
શી હિન્દની કથની કહું હું ઉરમાં કંઈ કંઈ થાય છે  
બૂખે મરતા અંધુઓ આ દેશમાં અથડાય છે  
મર્યાદા વિના નાગા ફરે તડકો તાઢ વેઠતા ફરે  
લઈડકી ખાવા મલતી નથી એવાની કોણ દાદ સાંભળે  
શ્રીમંત લોકો મોટરો ને ગાડી ઘોડા લઈ ફરે  
આનાં ડીકરાં ચાટવા નીત બજારમાં ભમતા ભમે  
વિદેશી કપડાં પહેરીને ટાટમ ટાટ થઈને ફરે  
પૈસો વિદેશે ભાયછે તે મનમાં કંઈ ના લહે

લેખક. મોતીભાઈ.



## ભારતના સંતાનોને

હવે તરે જાગશે વીરા તમારા દેશને માટે  
અરે ઓ હિન્દના હીરા સુતાશું સોડ તાણીને  
અરે શું સુધ રહ્યા વીરો જાગોને હિન્દના સીંહો  
ઝાલોને સત્યનાં શસ્ત્રો તમારા દેશને માટે  
ગયા છે જેલની માંહી ઘણા માતા તણા પુત્રો  
હવે જાઓ તમે માંહી તમારા દેશને માટે  
અરે દાઝ લાવો દીલમાંહી તમારા બંધુઓ કહે  
છોડાવો સત્યથી એમને તમારા દેશને માટે  
લેખક. મોતીભાઈ

(ગઝલ)

અરે ઓ બંધુઓ મારા કરોને દેશની સેવા  
હવે થાવો તમે તૈયાર બનો સત્યા ગ્રહી ચેલો  
ભમે છે અજ્ઞ વિના બંધુ કરે વસ્ત્રો વિના નાગા  
નથી કે દાઢ સાંભળતા હવે તેમની કરો રક્ષા

ખાધુ પીધુ ઘણું કીધુ કર્યા નીત ગાડી ઘોડામાં  
 ઘણી મોટરોમાં બેઠા ગયા નાટક તમાસામાં  
 નથી મોળે ઉડાવતી ગયો વખત તે તો આલી  
 દુઃખી એદુઃખી થાવાનો વખત આવ્યો હવે ભાઈ

લેખક. મોતીભાઈ



## ઈશ્વર પ્રાર્થનાં

ઓ પરમાત્મારે મહાત્માને છોડાવજો  
 હિન્દની બહારે ધાજો ઓ પરમાત્મા રે—મહાત્મા  
 સ્વર્ગેથી ઉતરી આવજો હિન્દ ઉપર દયા લાવજો  
 ગુલામીમાંથી છોડાવજો ઓ પરમાત્મારે—મહાત્મા  
 અસહકાર ને મદદ કરજો ભક્તિ કરવા શક્તિ આપજો  
 અમારા બાહુમાં બળ લાવજો ઓ પરમાત્મારે—મહાત્માને  
 છોડાવજો

લેખક. મોતીભાઈ

## વિદેશી કાપડનો ફટકો

(રાગ ખુને જગર)

- ઓ હિન્દ તણા સંતાનો સદા બિનબુઠું તમને હું  
સૌને ખાદી પહેરાવું રે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧)
- વિદેશી કાપડ છોડી પહેરો હવે સ્વદેશી  
બનો હવે તમે દેશીરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૨)
- ખરબચડી ખાદી માંહી રહી દેશની આખાદી  
બનો હવે તમે વાદીરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૩)
- પરદેશી કાપડ માંહી ખેર ચઢે છે લોહી  
તેણે તમે પડ્યા મોહીરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૪)
- પરદેશી કાપડ પહેરી ગયા તમે વટલાઈ  
ગાયોની કતલો કગવીરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૫)
- સુદર્શન ચક્રના જેવો ફરતો રેંટીઓ તેવો  
ભારતને ઉદ્ધારતોરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૬)
- તેમાં સૂર એવા નીકળે માંચેસ્ટરની મીલો તૂટે  
પછી ભારતને ઉદ્ધારોરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૭)
- ગરીબીમાંથી ટાળે કોટી રૂપીઆ બચાવે  
તથગર દેશને બનાવેરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૮)
- દેવ જેવા નીકળ્યા કૃષ્ણ જેવા ગાંધી  
બધો દેશ લીધો બાંધીરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૯)
- ઓ ભારતના સતાનો અસહકાર કરોને સામે  
ગુલામી બેડી તોડોરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૦)



હિન્દુ મુસલમાન બાઈઓ અંત્યજને બંધુ જાણે  
 બધા ભારતના સંતાનોરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૧)  
 કોઈ કોઈમાં લેદ નાગણા પધાને સરખા માને  
 તે તે સરકારને કાઢેરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૨)  
 અંગ્રેજના અત્યાચારે પંજાબમાં ચલ્યો મારો  
 હવે તમે તેને ટાળોરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૩)  
 જલ્દીયાંનવાળા બાગમાં ક્યાં છે કા કિર્મો  
 તે ખટકે છે મારા દીવમાંરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૪)  
 ગાંધી.બાપુને માને તેમની પાછળ ચાલો  
 આત્મભોગ તમે આલોરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૫)  
 દુઃખથી પાછળના હડો ખુશીથી જેલમાં જાવો  
 જેલને મોસાળ સમ માનો રે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૬)  
 મન માંડે છે હવે મોહું મોહન દીવમાં ચોંટયું  
 હવે નહિ ખટકે ખટકવ્યું રે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૭)  
 ગાંધીના શુભ ગાયો કંઈ દેશ દાઝ લાવો  
 તેણે દેવસમા માનોરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૮)  
 ગાંધી બંધા જેલમાં તેમણે હું મહેલમાં  
 તેવું તેમના મનમાંરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૧૯)  
 ખનો હવે અસહકારી સ્વરાજ્ય લવા તૈયારી  
 મોતી કહે છે વિનવીરે ઓ હિન્દ તણા સંતાન (૨૦)



## ખાદી

અહા ? ખાદી અહા ? ખાદી, કઈ તેં મુખ આખાદી,  
 અહા ? પહેરી અમે ખાદી, બન્યાં ખાદી તણા વાદી (૧)  
 હતી કાખાશ અમ પર જે, કરી સૌ ફર આજજ તે,  
 બનાવ્યા સુખીઆ સૈ ને, અહા ? ખાદી અહા ? ખાદી (૧)  
 હતો અલિમાન જે લુખો, પરાધીનતા તણાં દુખો,  
 મળ્યાં તુજ આવતાં સુખો, અહા ? ખાદી અહા ? ખાદી. (૩)  
 અરે તુજ સંગ છે એવો, કહે સૌ કબ્રના દેવો,  
 ગરીબો નો મીઠો મેવો, અહા ? ખાદી અહા ? ખાદી (૪)  
 સ્ત્રીઓ આખા લને વૃદ્ધો, ગરીબો નેજ શ્રીમંતો,  
 કરે તારૂં સ્મરણ એ તો; અહા ? ખાદી અહા ? ખાદી. (૫)  
 પુરાણી દેવીઓ મહારી, કરાવી ઐક્યતા ભારી,  
 નસાડી પરતંત્રતા ખેડી, અહા ? ખાદી ? અહા ખાદી (૬)  
 બનાવ્યો દેશ ઉદ્યોગી, લગાડી કામ ભીખારી  
 સુધાર્યાં જીવનો તેં તો અહા ? ખાદી ? અહા ખાદી. (૭)



## ગાયન

ભારતમાં કેવા કેવાછે ગમાર (૨)

જેણે મનમાં નથી કંઈ લગાર—ભારતમાં—  
જેણે દેશ દાઝ નહિ મનમાં જેણે લાગણી નહિ (૨)  
તેના જીવતરને છે ધિષ્કાર—ભારતમાં—



## ગરબો

(રા.ગ પુનમચાંદનીનો)

ભારત માતાઓ પહેરે ખાદી ખંતથીરે  
જેનાથી થાયે હિન્દનો ઉધ્ધાર  
પ્રોતે પધરાવોને મંદિરમાં સૌ રંટીઓરે  
(સાખી)

ખાદી ઘણી ટકાઉછે દેખાય દૂધ સમાન  
ગરીબ કે શ્રીમંત સૌ પામે સરખું માન

માટે ખાદીની સાડી અંગે ધરજો રે  
જેથી રાંછ થાયે જીવન પ્રાણા ધાર  
પ્રીતે પધરાવોને મંદિરમાં સા રેંટીઓરે—ભારત.

(સાખી)

હાથે કાંતી હાથે વણી પહેરો ખાદી સદાય  
જર ન જાય પરદેશમાં દુર્બળ દેશે ન થાય  
માટે ખાદીનાં વસ્ત્રો પહેરો હોંસથીરે  
જેથી ગાંધીજીના મનમાં શાંતી થાય  
પ્રીતે પધરાવોને મંદિરમાંસહ રેંટીઓરે—ભારત—

(સાખી)

ગૌમાતાને કાપીને લોહીનાં પીપ ભરય  
તેણે વિલાયત મોકલી ખેર વસ્ત્રો ને દેવાય  
માટે સખીઓ વિદેશી કાપડ તજજોરે  
જેથી ગૌમાતાનું પાપ કદી નવ થાય  
પ્રીતે પધરાવોને મંદિરમાં સા રેંટીઓરે—ભારત

(સાખી)

વિદેશી વિસ્ટા સમ માનજો રાખો ન ધરની માંય  
ખૂણે ખૂણેથી શોધીને અમી મુંકો માંય  
સખી ગાંધીજી ના મંત્રો ગ્રહણ કરીઓરે  
તેમનું સાક્ષાત છે પ્રભુનું સ્વરૂપ  
પ્રીતે પધરાવોને મંદિરમાં સા રેંટીઓરે—ભારત

લેખક મોતીલાલ



## વિનંતિ

દેશી માલને ઉત્તેજન આપો મમ બંધુઓ-ભારત બંધુઓ

સાદી ખાદી પહેરો (૨) સુંદર ને સસ્તી-ભારત બંધુઓ

ઈશ્વરની કૃપાથી ગરીબીને ટાળો (૨)

ભારતને ઉદ્ધારવા (૨) ગાંધીજી પ્રગટ્યા-ભારત બંધુઓ

ઈશ્વર તમને સહાય કરશે કરશે તમને સુખી (૨)

શંકાને તમે કાઢો (૨) ભય નહિ રાખો -ભારત બંધુઓ

કેરો અસહકાર સામો સરકારની સાથે (૨)

રહેવું નથી આવે (૨) ગુલામી કાઢો -ભારત બંધુઓ

ભાગ્ય તમારાં ખુલ્લું થાવો હવે તૈયાર (૨)

ઈશ્વરની કરો પ્રાર્થના (૨) મમ બંધુઓ-ભારત બંધુઓ



## ગાઝલ

પ્રભુએ મહેર કીધીછે કીધીછે હિન્દ ઉપર કયા

ભારત દેવ જાગ્યાંછે જાગ્યાંછે ગાંધીના જેવા (૧)

ઈશ્વર ની સહાયથી આજે સ્વરાજ્ય લેવાને તૈયારી

રાજા જેવા થયા બેલા બન્યા હવે અસહકારી (૨)

મરશે દેશના માટે લઢશે દેશની દાઝે

ભાથુ ગાંધી રે જાશે આવતા જન્મને માટે (૩)

ઈશ્વરના દરબાર માંહી ન્યાય અને સત્યને માટે

પહોલી પુરશી મલશે ભવે ભવનો ફેરો ટળશે (૪)

ટેકીલો એ મનુષ્ય છે અસહકાર નહિ હવે છોડશે

લઢશે બધુઓ માટે શુદ્ધામીમાંથી છોડાવશે (૫)



## ગાંધીજીને આમંત્રણ

આવળ સોટી પુલે ભરીરે દાતણ કરતાં જાવરે  
 ગાંધીજી સ્વરાજ્ય લઈ વહેલા આવજોરે  
 દાતણ કરશું જેલમાં રે ફરતી અંગ્રેજની ફેજરે-ગાંધીજી  
 તાંબાતે કુંડી જળે ભરીરે નાણ કરતાં જાવરે     ,,  
 નાવણ કરશું જેલમાં રે ફરતી અંગ્રેજની ફેજરે     ,,  
 સેવ સુવાળી ને લાપસીરે લોજન કરતાં જાવરે     ,,  
 લોજન કરશું જેલમાં રે ફરતી અંગ્રેજની ફેજરે     ,,  
 પાન સોપારી ને એલચીરે મુખવાસ કરતાં જાવરે     ,,  
 મુખવાશ કરશું જેલમાં રે ફરતી અંગ્રેજની ફેજરે     ,,  
 સાગ સીસમના ઢાલીઆરે પોઢણુ પોઢતાં જાવરે     ,,  
 પોઢણુ પોઢશું જેલમાં રે ફરતી અંગ્રેજની ફેજરે     ,,

લેખક. મોતીલાલ



ઇતિહાસથીયે અદ્ભૂત,  
વાર્તાથીયે રસિક,  
નાટ્યથીયે ખેંચાણકારક  
પુષ્કળ માહિતીથી બરપૂર

રસીલું નવું પુસ્તક.

# ઓમ્મયુગનું ઓંગાળા

લખનાર ( અરવિંદનાભાઈ )

ખારીન્દ્ર કુમાર ધોષ.

ઓમ્મયુગના બ્રહ્મા તરીકે ઓળખાતા નરવીર,  
બાર બાર વરસ કાળાં પાણી ભોગવવા જતાં  
પહેલાં કરેલાં અદ્ભૂત પરાક્રમેની સ્વલિખિત  
કહાણી; નહિ વાંચશે તે પસ્તાશે. જે વાંચશે તે સંધરશે.

૦-૧૨-૦

આજેજ

લખો.

ગાંડીવ સાહિત્ય મંદિર.

કેળાંપીઠ, ચૌદું, સુરત.



છપાય છે ?

છપાય છે ?

જરૂર વાંચો

# કુમુદ

અને

# રત્ન

અત્યુત્તમ નવલકથા લગભગ દોઢશો પાનાનું દળ  
દાર પુસ્તક પોતાની અિય મંડળીને ખુશી કરવી હોય  
તો જરૂર આ પુસ્તકના આહુક થાવો અગાઉથી આહ-  
ક થનાર પાત્રે ૦-૧૨-૦ લેવામાં આવશે પાંછળ થી  
રૂા. ૧-૦-૦ પડશે અગાઉથી આહુક થના નાં નામ  
પુસ્તકમાં બહાર પાડવામાં આવશે માટે આજેજ  
નીચેના શીરનામે લખો અને નામ નંધાવો

લેખક

મોતીભાઈ બકેર ભાઈ પટેલ

મું- કરમણી- તા- કરમણી- વાયા- મીયાગામ

